

Советскэ арадай бодхоон байгуулха хүсэн

Бүүлэй неделнүүдэй календарин хуудаһанууд Орёл, Белгород, Чугуев, Харьков, Таганрог болон Донбассы сүлөөлхөн эгэдэхн ойн үдэрэй болоһон ухай манай бүхы арадта дүрхэ болон Эсэгэ ороноо амгаалгын агуухэ дайнай бара дэрнүүдэ хануулна. Энэ түүэтэ газарнууд! Тэндэ хатуу шанга, шиндэхы шанарта байлханууд болоһон юм. Тэндэ Улаан Армиитай немецүүдэ ба намна сохйон юм.

Үнгэрэгшэ жэлдэ манай эсэгэ орон намарай илалта түгэс агуухэ замые нэбтэрэн гараһан байна. Манай бүхы газар орон немецкэ булимтарагшадһаа бүрэн үбэн шахуу сээрлэгдэе. Улаан Армиин сэргэсэд Европын бошомолгон байгаа арадуудта сүлөөлхэтэ асаран, баруун зүгтэ омог найдбартайгаар ажалан ябана. Манай тгыл улам гата, улам хүсэтэй болоо. Жэлэй мада тээ шуна адхалгата тулалдануудай боложо байһан зарта мүнөө хэдэн миллион советскэ хүнүүд зоригөө бадагдуулан ами бээе гамнаггүйгөөр бодхон байгуулха ажал хүдэлмээн хэжэ байна. Тэрээнэй ашаар манай Эхэ ороной сэргэй үсэ шадалые саашадань бүхэлүүлхэ ябадалда эли мэдэгдэхээр ярагдана.

Зэригшэһэн гитлеровскэ нууршад шуна адхала, түршэдэ даха, гал түймэр табиха ябанинуудаараа советскэ арадай модоһона зоригые хухалан унагаажэ бодоһон байгаа. Эдэнүүд советскэ хүнүүдэ богоолшохо, манай оронине тонон дээрмэдэ хооһон болгохо, манай город орон тосхонуудые газар дээрээ хаман арилгаха гэхэн бузар дай харата бодоһо бэелүүлхэ жэ бүхы арга хоргоо элсүүлэн гатаа нэн.

Һүйдхэн һандаргадһан, үнэн тобриг болгодоһон манай родуудые урдынь байдал түлхэн оруулхала арбаад жэл рэгтэй шэнги һанагдадаг байла. Немецкэ эзэмдэлгын бузарлай мүнэнүүдэ ба хүндэ шуудалые үзэхэн хүнүүд тэдэ хы зоболонтоо гаража һаар эрхэггүй шэнгээр һанагдадаг йгаа. Тээд манай арадай уралан бодохо хүсэн угаа өхө, социалистическэ Эхэ ороноймнай бодхоон айгуулха хүсэн барагдшагүй! Сүлөөлэгдэхэн районуудаар

һэргээн бодхоохо ажал-йбуулга бусалан эхилһээр өхө үни болоогүй. Тээд тэрээнэй амжалтанууд дайнай илалтануудта төнсэмээр болоод байна

Оромнай Донецкэ бассейней сүлөөлэгдэхэн түрүүшын ойе һайхан тэмдэглэбэ. Советскэ Союзай Маршал хүрэр Сталинда Сталинска областин ажалшадай газетэнүүдтэ тунхагладаһан бэшг илалтын хүгжэмөөр хүнхичнэнэ. Дүрсээ алдаһан конструкцинууд, дүржэ эбдэржэ эһа утаан болон обоорон хэбтэхэн хиринисын орондо 51 гол шахта, домно, 23 марген, 17 прокатна стан, 42 коксово батарея ургажа бодоод байна. Эдэ тоонууд болбол хүсэн түгэс ба эсэһэ сүсашагүй ажал хүдэлмэри гээшэ. Эдэ тоонууд дээрэһэ бидэнэр агуухэ Ленин—Сталин партиар хүтэлбэрлэгдэхэн советскэ арадай мандуулан байгуулха хүсые харанабди.

Энэ жэлэй үндэр ургасын түлөө мүрысөөнэй дүнгүүд һайхан тунхагладаһан байгаа. Энэ хатуу шанга тэмсэлэй түрүүшын үедэ эрхм амжалтануудые ямар ямар областнууд туйлааб гэхэдэ: Киевскэ, Калининска, Московско, Курска, Воронежско областнууд болоно. Эдэ областнуудта үшөө һайхан немецүүд зэрлэг муухайгаар аашалжа, колхозно тосхон болон таряалангые галдажа түйбэжэ байгаа нэн. Тэдэнэр хүнүүдэе дарлан зобоожо, алажа байгаа нэн. Тэдэнэр хүнүүдэе Германия хударга каторгада намнан абаашажа байгаа. Тинбэшье һаань советскэ арадай зориг хухараагүй! Сүлөөлэгдэхэн районуудай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд сүлөөлэгдэмсөөрөө советскэ янзаар хэрэг ажалдаа орожо, илагшад болон гараба.

Нинэ илалта гээшэ амарханаар туйлагдадаггүй юм гэжэ бидэнэр мэдэнэбди. Энэ болбол фронтые халашагүй зэбсэг болохо талха таряагаар хангажа байһан хүнүүдэй ами бээе гамнахагүй угаа өхө ажалые харэглэнэ.

Ленинград болбол дайшалхы алдарай, агуухэ эрэлхэгэй, дайн сэргэй баатаршалгын город мүн! Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үдэрнүүдтэ Ленинградта тудһан шэнги тинмэ хатуу шэрүүн юумые хүн түрэлхитэнэй түүхэ хэр мэдэхэ хэб. Гитлеровенүүдэй галзууран дэмьржэ городые һан-

дарган буудажэ байхата, городой блокадын эгээ хүндэ үдэрнүүдтэ архитекторнүүдэй түлгидөөгүй хүйтэн кабинетүүд соогуур фашистеска зэрлэг бүдүүлгүүдэй шүһата гараар бузарлагдаһан зодчествынгаа бүхы гайхамшгата һамагшад Ленинградска ордон болон гэрнүүдэе, музей болон театрнуудые һэргээн бодхоохо угаа өхө түсэбүүд хэглэжэ байгаа нэн. Азагүйдхэ тумаа сүхалдаһан дайсанай үхэр буунуудай үшөө буудалаар байтар хэдэн арбаад мянган ленинградыхид барилгын шэнэ мэргэжэлые шудалжа, барилгын модондэ гаража байгаа нэн. Городто туласа өрөһэн дайсанда эсэргүүсэн Улаан Армиие довтолго хэхээ зүбхэн бэлдэхэе байхадань, ленинградыхид городоо һэргээгдэхэн шэнгээр һанаанһаа һалажа байгаа бэлдэ.

Үзэгдөөгүй темптайгаар сталинска табан жэлнүүдтэ барилгашуудай бодоһонине бидэнэр һайнаар мэдэнэбди. Мүнөө тэрээнһэ бүрн үлүү болохо ёһотой! Манай арадай зориг гээшэ тинмэ байха байна. Заводууд ба фабриканууд, шахтанууд ба руднигууд, гэр ба һургуулинуудые гансахан сүлөөлэгдэхэн районуудай арад зон бодхооно бэшэ, харин энэ хүдэлмэридэ бүхы арадтай хабаадалсана.

Бидэнэр баатар Улаан Армиингаа агуухэ илалтануудаар омгорхонбди. Фронтоо тунхалха ябадалаа эсэһэ сүсашагүйгөөр үргэлжэлжэ байһан советскэ тгылэй ажалшадай амжалтаар омгорхонбди. Арадайнгаа ажалые бадаруулжа байгаа сүлөөлэгдэхэн районуудай советскэ хүнүүдэй ажалаар бидэнэр омгорхонбди.

Манай эсэсэй илалтын үдэрэй ерэхээ байһание бидэнэр мэдэжэ байнабди. Фашистеска зэрлэг арьлаган үмэхэй хүүр болон урхата байха. Өөһэдэһингөө дайн сэргэй үүргые эсэстэн хүртэр дүүргээд манай хамгаалагшад гэртээ бусажа ерэхэдэ өөрынгөө Эхэ ороной улам хүсэтэй ба шадалтай болоод байхыень хараха байха.

Энэ болбол тэдэнэй героническа, хүнэр хүндэ солдатеска ажалай түлөө эгээн үнэтэ шагнал болохо байха.

(Сентябриин 15-ай «Правдын» түрүү бэшгһээ).

Социалистическэ Ажалай Геройнууд: А. С. Ломоносов (зүүе гарһаа), С. В. Мильошин гэсшэд. Эдэнэр шэнэ дайшалхы самолетуудые болон авиационно моторнуудые һайжаруулан бүтөөхэ хэрэгтэ гайхамшгата габьяатай байһанайнгаа түлөө Суворовой Медали зэргын орденээр шагнагдаһан байна.

Советскэ Информбюроһоо Сентябриин 15-ай оперативна мэдээн

Сентябриин 15-ай туршад ПРАГАҺАА хойгуур манай сэргүүд 1-дхи польска армийн частнуудтай хамта үсэд шанга байлдаа хэхээр урагшаа дабшажа, РЫНЯ, БЯЛОЖЕГИ, АЛЕНСАНДРУВ, ИЗABELЛИН, СТАНИСЛАВУВ, ЧЕРНА СТРУГА, МАРНИ, ГРОДЗИСК, БЯЛОЛЕНКА, АННОПОЛЬ, ТАРГУВЕК гээдг һуурин газарнуудые эзэлэб.

САНОК гөрөһөө урлуур манай сэргүүд ЛИСКО гээдг гөрөдые ба ПЛОННА, БЖОЗВЕЦ, ЛУКОВЕ, ДЗЮРДЗЮВ, ГОЧЕВ, УГЕРЦЕ, РУДЕНКА, БЕЗХИМОВА гээдг һуурин газарнуудые болон УГЕРЦЕ гээдг түмэрзаймай станцие эзэлэн абаа.

ХОЙТО ТРАНСИЛЬВАНИДА манай сэргүүд румынска сэргүүдтэй хамта йбуулгаа хэжэ, ТОПЛИЦА гээдг гөрөд ба түмэрзаймай станцие эзэлэн абаад, мүн тэрэһэлэн 40 гаран өндөө һуурин газарнуудые, тэдэнэй дунда СОВАТА, ШИКЛОД, НИБЕД, МАДЬЯРОШЬ, МАКФАЛА, ВАДАШ, ХАВАДТЗ, БОРДОШЬЮ гээдг төмө һуурин газарнуудые ба СОВАТА, НИБЕД, ЧОК, ЗГДЗ-СЕНТ-ДЬЕРД гээдг түмэрзаймай станцинуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаһан байна.

Фронтын өндөө участогууд дээрэ тагнуулшад бэдэрэлгэ болго, хэдэн газарта бага зэргын удхашанартай байлдаанууд болоо.

Сентябриин 14-дэ манай сэргүүд бүхы фронтнууд дээрэ 110 немецкэ танк гэмтээһэн ба үгы хэхэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 72 самолёт унагаагдаа.

★ ★ ★

Манай авиаци Будапештдэ хүсэтэ довтолго хэбэ

Сентябриин 14-эй һүни манай холо нийдэдэг авиаци Венгрийн столица болохо Будапешт городто баһа дахин хүсэтэ довтолго хэбэ. Будапештын сэргэй-ажайлэдбэрийн объектинуудэй бомбодогдоходо 35-һаа дэлгэ түймэр гараа, тэдэнэй 20 шахуунь угаа өхө хэмжээтэй болоһон байна. Дунай мурэн дээр гүүр табигдаһан хувьгэ бомбо-

до сэхэ тудыдаа гэжэ ажаглаалтаар тэмдэглэгдэбэ. Баруун вокзалда түмэрзаймай главна мастерскойн, машина бүтээлгын заводой болон городой өндөө предприятинуудайшье территория дээрэ гал соогуур хүсэтэ тунхалгавүүд болоо. Түймэрэй дүлэ манай лётчигүүд бусахалаа 270 километрын газарһаа хаража ябаһан байна.

★ ★ ★

Сүлөөлэгдэхэн Прагын арад зон Улаан Армиие баяртайгаар угтаба

Прагын (Варшава шадарай газар) арад зон немецкэ булим-тарагшадһаа Прагы сүлөөлхэн советскэ сэргүүдэе баяртайгаар угтаба. Прагада болоһон үйлсын байлдаануудай үедэ арад зон

болбол манай боецуудтэ ами бээе гамнаггүйгөөр тунхалһан байгаа. Польско басгад ба һангад артиллерийн буудалга соо- (Үргэжэлынь 2-дохи илурта).

БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомдо

Гүрэндэ таряа тушаалгын жэлэй түсэб уридшалан дүүргэхэн колхоз ба совхозуудай „Хүндэлэлэй Доска“ республиканска газетэнүүдэй хуудаһануудта бии болгогдобо

Бурят-Монгол АССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомой тогтоолой ёһоор гүрэндэ тушаалгын түсэб уридшалан дүүргэхэн колхоз ба совхозуудай «Хүндэлэлэй Доска» «Бу-

рият-Монгольская Правда» болон «Бурят-Монголой Үнэн» газетэнүүдэй хуудаһануудта бии болгогдобо. Энэ Доскада гүрэндэ таряа тушаалха түсэбөө уридшалан

дүүргэхэн колхоз болон совхозууд аймагай гүйсэдхэхэ комитетууд ба ВКП(б)-гэй айкомуудай зууршалгаар бэшгэдэхэ байна.

Обин ток дээрэ орооно таряа үни удаан байлгангүйгөөр бэлэдхэлэй пунктнуудта таһалгаряагүйгөөр зөөжэ байгты!

Абаһан уялгануудаа дүүргэжэ байна

«Бурят-Монгол АССР-эй хүрээ-ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» правительствен тогтоолтой дашаандуулан Хоринь сельсоветэй алинай нэрэмжэтэ артелиин үнүүд таряахуряалга, гүрэндэ шаалгануудаа богони болзор эрхим шанартайгаар дүүргэ-уялга абаһан юм. Тийн, энэ уялгала ариунаар

дүүргэхын түлөө хуряалга дээрэ үдэр хүнигүй хүдэлмэрилжэ, түсэбөө 60 процент дүүргэбэ. Тэрэшэлэн август соо гүрэндэ тушааха таряагаа хамгаһаа түрүүлэн оруулаад, мүнөө сентябрьн түсэб 70 процент болгоод байва.

Ц. ГАРМАЕВ.
(Хоринь аймагтахи манай корреспондент).

Таряа тушааха залуушуулай бригада

Гүрэндөө эрхим таряа тушааха эхэ оронойнгоо урдахи агин уялга хүндэтэйгөөр үргэхэ хэрэгтэ Заиграйн түрү комсомолецууд эдихитэйгээр оролсожо байна.

Дээдэ-Илькын сомоной Сталин нэрэмжэтэ колхоздо 5 залуушуудаа бүридэһэн таряа тушааха түсхэй бригада эмхидхэнэй. Эдэнэр 400 гаран центнер таряа тушаагаа. Һаяагадан социалистическэ үрхөөнэй дүнгөөр түсэ бригадага соогоо түрүү бүүри эзэл-

бэ. Эдэ табан залуушуудай хүтэлбэрилэгшэ Андрей Ставский гэгшэ графикаа алдангүй дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ. Мүн «18 партсъезд» колхоздо эмхидхэгдэһэн комсомольско-залуушуудай звено 16 улаагаар таряа зөөнэ. Нүхэд В. Залаворова, С. Шурыгин гэгшэд бэлэдхэлэй пункт колхоз хоёройнгоо хоорондо таряа үдэр хүнигүй шэрэнэ. Эдэнэр хамта 400 шахуу центнер тушаагаа.

Л. ТАРАНАНОВСНАЯ.

Тушаалга һаатуулжа байна

Сэлэнгын аймагай зарим колхозууд гүрэндэ таряа тушаалга хангалтагүйгөөр ябуулжа бай-Зарим колхозууд хуряалгада комтожо ороһон шалтаг баал, аяар сентябрьн 14 хүр-д бэлэдхэлэй пунктда монсо-шье таряае тушаагаагүй юм. Молотовой, Карл Марксын нэрэм-жэтэ, «Ленинский путь» колхозууд энэндэ бодото баримта бо-го үгэхэ байна.

дээгүй дээрэһээ гүрэндэ милл 21 центнер тушаалан байха юм. Энэ колхоздо байгаа бүхы молотилманууд саг үргэлжэ эбдэржэ өөдтэй таряа сохиногүй. Мүн таряа гараар сохино ябадал эн-дэ эмхидхэгдээгүй байһаар. Төд-дэ дутуунуудаа ойрын үдэр-нүүдтэ усалхаха хэмжээнүүдые абахын орондо, дурсагдагша колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд элжэ-анзын хүндгүй шалтагануудые барилдаг зантай.

Г. САБЖАЕВ.

Гүрэндөө овоцъ тушаана

Бичурын аймагай Крумивай нэрэмжэтэ колхозой огородой цамариншад Улаан Армиилгаа шалтануудта үгтамжа болгон

гүрэндөө 24 центнер үгэрсэ, 35 центнер помидор тушааба. Тушаалгавь үргэлжэлдөөр.

А. МАНГУТОВ.

Заиграйн аймагай Дээдэ-Илькын сельсоветэй Кировэй нэрэм-жэтэ артелиин нүхэр Ольга Ивановагай звено 20 гектар хартааб-таряалан байна. Хартаабхын ургаса һайн. Дунда жэшээгээр таряа 130 центнер ба рекордно участогһаа гектарай 200 цент-суглуулба.

УРАГ ДЭЭРЭ: колхозой хартаабхын хранилищине даагша Т. Зубакина (зүүн гарһаа), овеньевод О. Я. Иванова, звеногой нүхэр У. Л. Зубакина, колхозой түрүүлэгшэ И. Г. Зубакин гэг-дэргэбхэһэ үзэжэ байна.

А. Поповой фото.

Түрүү колхозуудаа хүсэхэ

ТУРУНТАЕВО. (Телефоноор абтаба). «Красная заря», «Путь социализма», Чанаевай нэрэмжэтэ артелинууд таряа тушаалгаар аймаг соогоо түрүүлэхэй. Эдэ колхозууд хуряалга хамгаһаа хойшо удааха хүдэлмэринүүд-дэ зүбөөр эмхидхжэ, августынгаа түсэбүүдые амжалтатай-гаар дүүргэд, сентябрь соо ту-шааха түсэбөө 70—84 процент болгоһон байха юм.

Гэбэшье, үшөөл олохон колхозууд таряа тушаалга удаанаар ябуулжа байна. Нүрилэлгэ, со-хилгөө хэрэгсээнгүй байһан

«Майн 1» колхоз мэнэ һая болтор гүрэндэ нэгэшье кило-грамм таряа тушаагаагүй байба. Мүн энэ колхозой хүтэлбэрилэг-шэд сохиһон таряагаа хатааха сушилкануудые түхээрээдүй бай-ха юм. Гүрэндэ таряа тушаалга нимээр хожомдуулжа байһан ябадалнууд «Новый путь», Ильинскэ сельсоветэй «Красный партизан», Чанаевай нэрэмжэтэ колхозуудаар үзэгдэнэ.

Аймагай оройдоол 4 колхозуудай молотилканууд түхэрээн сүүдхэ соо хүдэлмэрилэнэ. Бэшэ колхозуудаар таряа сохиногэ тү-хэрээн сүүдхэ соо эмхидхэгдээ-

гүй дээрэһээ тус аймаг дотор гүрэндэ таряа тушаалга бүхыдөө хангалтагүй.

Таряа тушаалгые биширхашые һаатуулһан колхозууд бүртэ эхэ амжалтануудые туйлажа ябаа Улаан Армидаа горьтойхон һаад тохёолдууландал адли гэшэ. Тиймэ тулада тушаалгые хожомдуулжа байһан Прибайка-лин колхозуудай хүтэлбэрилэг-шэд өөһэдынгөө гэмые мэдэржэ, алдуута ябадалаа энэ гэгээрэе занхаа зэргэтэй.

Г. БАЖАНОВ,
аймагай газетын редактор.

Түрүүшүүлэй зэргэ олошорно

ХЭЖЭНГЭ. (Телефоноор абта-ба). Аймагай түрүү колхозууд социалистическэ мүрьсөө үргэ-вөөр дэлгэрүүлжэ, таряахуряал-га, тушаалгануудаа саг болзор соонь дүүргэхэ зорилго таби-хай. Тэрэнэй ашаар хуряалга дээгүүр хүдэлмэрилжэ байһан хэдэн олон колхознигуудай ажа-лай бүтээсэ дээшэлһэн, жанг заршамын һайжарһан байха юм.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой таряа боогоошод нормону-даа үдэр бүри үлүүлэн дүүргэ-хын түла социалистическэ мү-рьсөөндэ булта оролсоод, хүдэл-

мэрийн һайн жэлээнүүдые ха-руулжа байна. Эдихитэй колхозница Бальжит Тушинова, Цырема Доржиева. Ихамжан Бадмаева гэгшэд таряа боолго дээрэ даалгабаряа үргэлжэ 133—180 процент дүүргэвэ.

«Комсомол» колхозой таряа боодог зарим членүүд үзэрэй хоёр нормо дүүргэдэг болонхой. Энэ баримтада жэшээ болгон Дарьма Найданова, Санжит Дымрылова гэгшэдые харуулжа боломоор байна. Эдэнэр, хуряал-гада ороһонһоо хойшо нормону-даа 167—200 процент дүүргэ-жэ ябадаг. Мүн Дээдэ-Худанай

сомовой Молотовой нэрэмжэтэ артелиин машинистнууд Бааль-жима Очирова, Цыжидма Цы-ренбазарова ба бусад үдэр бүри 6 га хуряажа, нормонуудаа үлүүлэн дүүргэнэ.

«Бурят-Монгол АССР-эй хү-дөө-ажалые улам саашань хүг-жөөхэ хэмжээнүүд тухай» правительствен тогтоолоор омгор-лоһон Хэжэнгын аймагай колхоз бүхэндэ дурсагдагша нүхэдтэ адлар хүдэлмэрилдэг хүнүүд үдэрһөө үдэртэ олошоржол бай-даг.

М. НОРБООЕ, АЗО-е даагша.

Комбайнёр Зодбоевой үндэр бүтээсэ

ИВОЛГА. (Телефоноор абтаба). Хэжэнгын МТС-эй коллективтэй мүрьсөөн Саянтын машинно-тракторна станциинхид түрүү түрүүн түлөө үргэхэ нойргүй-гөөр хүдэлмэрилжэ байна. Нү-хэр Цыбыкжаповагай бригадын дүндэтэ комбайнёр Эрдын Зод-

боев сентябрьн 12-ой мэдээгээр 145 гектар хуряалга. МТС соо-гоо түрүү бууринуудай нэгые эзэлбэ. Нүхэр Зодбоев 8 гекта-рай орондо үргэлжэ 12—14 га хуряажа нормоо ходо үлүүлэн дүүргэдэг байна. Хэжэнгын МТС-ые мүрьсөөн-

дэ үрляахадаа нүхэр Зодбоев сезон соогоо 300 гектар хуряа-ха, 15 процент горьчи арбил-хаар абаһан уялгала үзэн зэрэг дээрэ дүүргэхын түлөө үдэр-вигүй тэмсэвэ.

Г. ПЕРЕВАЛОВ,
аймагай газетын редактор.

Хоёр нормоһоо дээшэ дүүргэнэ

Манай республикын хүдөө-ажалые улам саашань хүгжөө-хэ хэмжээнүүд тухай правительствен тогтоолые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан брига-дынгаа митинг дээрэ 63 наһа-тай үбгэн Галданжапов гараар үдэрэй нэгэ гектар хуряаха

уялга абаһан юм. Тийгээд, аба-һан уялгала дүүргэхын түлөө поли дээрэ үглөөнэй харанхы-һаа үдэшин харанхы хүртэр хүдэлмэрилжэ, 0,50 гектарай орондо һайн шанартайгаар 1,50 га хуряана. Үтэлһэн колхозник Галдан-

жаповай үдэр хүнигүй хүдэлмэ-рилэн, үндэр бүтээсэ туйлажа байхадань Иволгын аймагай Мо-лотовой нэрэмжэтэ артелиин членүүд ажалаа дээшэлүүлхын түлөө атаархан урилдажа яба-вад.

П. ГРИГОРЬЕВ.

Таряа сохилго хангалтагүй

ХОРИ. (Манай корреспондент). Аймаг дотор таряа сохилгын хангалтагүйһөө тушаалга һулаар ябуулагдана. Аяар мүнөөдөр хүртэр нэгэшье молотилка тү-хэрээн сүүдхэ соо хүдэлмэрил-нэгүй. Мүн тракторна молотил-кын ябаагүй газарнуудаар га-раар таряа сохино ябадал эм-хидхэгдээгүй байһаар.

Ждановой нэрэмжэтэ колхоз 236 гектар хуряалан аад, молотилкын хүдэлмэрилөөгүй дээр-рөө хатадыншые сохёодүй бай-ха юм. Тэрэнһээ боложо газла-гаа шахуу байһан бэлэдхэлэй пунктда милл 10-аад центнер тушаалан байна. Мүн энэ хү-

рилэгдээдүй таряан поли дээ-гүүрэнэ обоо бухал хэбтэжэ бай-ха юм.

«Тэрэшэлэн «Путь Сталина», Чанаевай, Шмидтын нэрэмжэтэ колхозуудаар нүрилэлгэ, сохил-го хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Гадна, орооно хатааха сушилка хүсэд бэлэдхээдүй байжа Шмид-тын нэрэмжэтэ колхоз 100 центнер, Чанаевай—50 центнер таряа шийгтэй дээрэһэнь ту-шаагаагүй байна.

Удын, Курбын, Тарбагатайн сомсельсоветүүдэй олонхн кол-хозууд сохилго һайнаар эмхид-хэжэ шадангүй тушаалгаа һаа-туулжа байна. Эдэ колхозуудаар

мори, тракторна молотилканууд үргэлжэ эбдэржэ милл байдаг юм. Зүгээр, аймаг болон колхоз, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд та-ряа сохилгые хаа-хаанагүй шангадхада тушаа анхаралаа табиһагүй. Хоринь МТС-эй ди-рекли тракторна молотилкануудаа бүгэдэнь хүдэлмэрилүүлэхэ ту-шаа оролдогтоо гаргахгүйһөө гадна, хоёр сложно молотилка заһабарилангүй бууса соогоо даража байгаад, «молотилкада хэрэгтэй һаа заһабарилалд абаа-шгты» гэжэ колхозуудай тү-рүүлэгшэвэртэ захиржархёод һа-ваа амар һуужа байха юм.

ХОЦА НАМСАРАЕВАЙ ШЭНЭ ШҮЛЭГҮҮД

Орондоо уранзохболшо Хоца Намсараевай удаа найруулгаараа уран хурса зохиолуудын манай бурят-монгол арад угсаа охэ бонирхолтойгоор уншдаг. Намсараевай зохиолууд арад түмэнэй жал тэмсэлээр амисхалжа байдагын мэдэнэбди.

Гитлеровскэ Германия мэхэтэ муухайгаар манай сэгсэрийг найхан орондо добтолхонойн үглөөдэр «Дайсамаа дарамта, дайгаа дүүргэд эрээрэгты!» гэжэ сэрэгшэ хүбүүдтэ захижа юрөөнэн шүлэтын. «Бурят-Монголой Унэн» газетэдэ гараа нэн. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ «Илалтын туяа» гэжэ фронт тыл хоёрой эбдэршэгүй хани барисаатайгаар тэмсэлэ байһание харуулан повесть бэшэхынгээ хажуугаар, Хоца Намсараев болбол хэдэн олон шүлэгүүдэ бэшэһэн байха юм. Тэрэнэй зарьмынь манай газетэ мүнөөдэр толило.

Нүүхэд залуунууд! Таанар эдэ шүлэгүүдэ өөһэдөө уншаад, эжы абанартаа, хажуудахи нүүхэдтөө хэлэжэ ойлгуулжа үгэты.

АЖАЛТА ХҮБҮҮНЭЙ ИЛАЛТЫН ЗОРИГ

Ахамни мордоһоор гурбан мэл болоо,
Абамни мордоһоор гурбан мэл болоо,
Эсэгэ ороноо хамгаалхын тулада мордоо,
Эгүүрьдэ мүнхэ жаргалай тулада ошоо

Арбан гурбан наһатай болооб мүнөө,
Артелин бэрхэ амалшан болооб мүнөө,
Ахадаа бэшээб амалта бэрхэ болоһоноо,
Абадаа бэшээб амалта үдэр олоһоноо

Эжымни намдаа элигэн дэгэл оёо,
Энгэрд захынь торгон утаһаар логшоо,
Улаан Армийн ойн баярта үмдөөб,
Олоной дунда омог гоёу ябааб.

Хойто мэлдэ комсомолой гэшүүн болохоб,
Нолхөө соогоо шударга хүбүүн гэгдэхэб,
Абынгаа ерэхэдэ алтан билдээ каруулхаб,
Ахынгаа өрхэдэ адлиб шамтай гэхэб.

Бушуу томо бугжагар бэстэй болохоб,
Буутай мадатай большевин солдат ябахоб,
Эсэгэ Ороноо эльгэ зүрхэнһөө хамгаалхаб,
Эээрхэг дайсанниэ эрээтэ мээсээр хюдахоб.

Сталин багшаһаа алтан хайра хүртэхэб,
Аба эжыдээ айлшалам багтай өрхэхэб,
Арад зондоо амар мэндэе хэлэхэб,
Артель дээрээ ажаяй баатар болохоб.

1944 он.

МЭДЭЖЭ БАЙ!

Нүгэлөө нюдөөрөө харыш, Гитлер!
Нүхээ өөрөө малтыш, Гитлер!
Буулагдаха булагдахыш бидэ мэдэхэбди,
Үхэжэ гашалха нэрэгээ өөрөө мэдэхэш!

Дайнда дарагдаһанаа мэдыш, Гитлер!
Далан хараал шэнгээһинээ мэдыш, Гитлер!
Алагдаха түлэгдэхыш бидэ мэдэхэбди,
Айраха үмхихэ хэрэгээ өөрөө мэдэхэш!

Дэлхэйе шуһадаһанаа харыш, Гитлер!
Дээрмэ тануул хэһэнээ һаныш, Гитлер!
Үлгэгдэхэ бөөгдөхыш бидэ мэдэхэбди,
Үхэхэ тэршэхэ хэрэгээ өөрөө мэдэхэш!

Амал байдал һандаргаһанаа харыш, Гитлер!
Арад зоннио хюдаһанаа һаныш, Гитлер!
Өөһөрлөгдөхө гэнжэлэгдэхыш бидэ мэдэхэбди,
Орилхо бархирха хэрэгээ өөрөө мэдэхэш!

1944 он.

ХУБИ ЗАЯАН

(Залуу дайшын бэшэгһээ)

Дайсамаа дараад
Дайдаа бусаад,
Шамайгаа зогдохоб
Шамтаяа жаргахоб.
Найхан мүшэнүүд
Баруулан хүнүүд,
Зүрхэнһөөм ургана
Зүүдэндэм харагдана.
Урихан нюдөөш
Урихан шарайеш.
Элихэн һананам
Элигэндээ тэбэрнөм.
Сөгжөдөм сөгсөлгөнөш
Сэдхэлдэм гэрэлтөнөш,
Наһанайм жаргал
Наранайм гэрэл.
Угтанал шамайгаа

Уринал намайгаа,
Байгал далайга,
Баатар арадаа,
Дурдан дуулаел
Дурлан магтаел,
Лары түргэн
Дайгаа даран,
Зогдохын баарай
Золтой духарай,
Жаргалдаа эрүүлдөө
Жаргалаар хүртөөд,
Зүрхэнэйм инаг,
Зүүдэнэйм сөгсөг,
Амархан һуугыш
Амаршалан угтыш!
1944 он.

Югославидахи дайн

ЖЕНЕВА, сентябрин 15. (ТАСС). Югославия арадай сүлөөлэлтын армия верховно штабтай мэдээсэһэнэй ёһоор Македонийн ехэнхи хубинь немецкэ эзэмдэлгэнэ сүлөөлөгдөө. Югославска частьнууд Прилеп, Крушево, Кичево, Брон, Кратово, Градско, Ноготин ба Буяновцые эзэлэн абаба.

Сербидэ ябуулгаа хэжэ байһан югославска частьнууд Крушево городто сүмэрэн ороод, тэндэ үйлсын байлдаануудые хэжэ байна. Боснидо Бугойно ба Тешань сүлөөлөгдөб.

Суурсаари гэдэг ардые немецүүд эзэлэн абаха гэжэ хэдэбэ

СТОКГОЛЬМ, сентябрин 15. (ТАСС). Сентябрьин 14-эй һүни Суурсаари арал дээрэхи Финскэ командованиян түлөөлгшэдэ немецкэ офицер ерээд, энэ аралаа германска сэрэгүүдтэ тушаан үгэты гэжэ эрилтэ хээ. Финскэ командованиян зүгһөө энэ эрилтэнь арасалта хэһэнэй һүүдээр немецкэ сэрэгүүд эрьб дээрэ хэдэн газарта бууха гэжэ бэдэбэ. Финскэ эрьбн болон судын артиллерийүүд буудалгаараа немецкэ сэрэгүүдтэ атакые сухаруулан сохибо. Зүбхэн нэгэ басахан хүдэгэ шадарай позиция оршондо мүнөөдэр үглөөсүүр хүртэр байлаан үргэлжэлөөр байгаа. Манай артиллерийн буудалгаар 9 немецкэ судна гэмтээгдэһэн гү, али салдагдаһан байна гэхэн хуулига мэдээсэдые хельсинскэ радио дамжуула.

США-гэй зүүн эрьдэ хүсэтэ һалхин болобо

ЛОНДОН, сентябрин 15. (ТАСС). Рейтер агентствын Нью-Йоркскэ корреспондентын мэдээсэһэн хадаа Колбоото Штахуудай Атлантическая эрьб дээрэ хэдэн олон жэлдэ болоогүй аймшагтай хүсэтэ һалхин гараа. Нью-Йоркын үйлсэнүүд уһанга абтаба. Зарим газарнуудта уһанай гүнзэгы 5 фут хүрөө. Метрогой тоннель худар уһан хаан ороһон байна. Лонг-Айлендэдэ (Нью-Йоркын оршон) дохёо үгэлгын гэмтэһэн дээрһээ түмэр замаар ябалга зогсоогдоо. Зүүн талын хэдэн штадуудай арал зон далайн һалхинтай тэмсэхын тулада татагдаһан байна. Сүхнаныуд аюулгүй газарта уяган зогсобо. Аюултай боложо байһан эрьб шадарай городуудай хүн зон нүүлгэгдэе. Утаараа 250 фут нэгэ ашаанай судна далайн һалхинда сохигдон эрьб дээрэ хаягдаһан байна. Олон газарта электричество ба телефон хүдэлмэрилнэгүй.

Хүсэтэ һалхин угсаа ехэ гарза гай ушааруула.

Гадаадын һонин

◆ Бельгидэ гражданска хуули захиргаание һэргээхэдэнь союзнигуудай сэрэгэй засагаар хинда тубалха бельгийскэ правительствена мисси Брюссельдэ ерэбэ. (ТАСС).

Хилын саана

Болгаридахи байдал

СОФИ, сентябрин 15. (ТАСС). Софийска радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, болгарска засаг хадаа тарагдаһан бүхы фашистска организацинуудай зөөрине һанда хуряаха тухай захиралта гаргаба.

СОФИ, сентябрин 15. (ТАСС). Софийска радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, болгарска сэрэгэй министр генерал Дамьян Велчев, дотоодо хэрэгүүдэй министр Антон Югов, партизануудай главна штабтай түлөөлгшэ Благой Иванов гэгшэд хамтаран приказ гаргаа. Тэрэ приказ соонь ингэжэ хэлэгдэһэн байна. гэбэл:

«Хэдэн жэлэй туршала болгарска софийска зонхилгшод гитлеровскэ гестаповецуудтай хамта орон дотор арадта харша

политика ябуулаа һэн. Эдэн сентябрин 9-дэ засагһаа залуулагдаа. Энэ үдөрһөө хой болгарска арадай ажабайдал шэнэ саг үе ерэбэ гэшэ, бэшье үшөө аюул үнгэрөөдү Унагаагдаһан фашистнууд гитлеровскэ агентүүд мүнөө бхы аргаараа шэнэ правительствода эсэргүү-тэмсэл хэжэ гэдэ бэдэхэ байха. Энэ оршон байдалда арад болон арми нэгэдэж байха ёһотой. Энээнэй дашарада захирхамнай хадаа: ба ушааруула, гэмтээхэ ябадалнудые хэжэ байһан бүхы хүндэдые, бүхы провакаторнууды бариха, шангаар хэһэхэ; дээ тушаалтанай мэдэлдэ яба жаяг заршамые наринаар сахха гэжэ офицерүүд болон утер-офицерүүдэй урла армитабинабди».

Германидахи байдал тухай швейцарска газетэ бэшэнэ

ЖЕНЕВА, сентябрин 15. (ТАСС). «Сюнсе» гэдэг швейцарска газетэ Германидахи арал зоной һанал бодол тухай мэдээсэбэ. Немецкэ арал зон дайнай һайнаар дүүрэхэ тухай ямаршые горьдолгогүй болонхой. Хододоо хүн зонинь ехэ эсэнги янзатай болошоо гэжэ газетэ бэшэнэ. Дайн байлаае буруушаан гаршад бэшгүүд хананууд дээрэ улам олошорбо. Гитлеровецүүд сүүдлэхэ ба арест хэжэ ябадалнуудые улам ехээр амхидхэнэ. Гитлерые хорлохо ябалга гаракһаа хойшо рейхстагай бүхы иленүүд, фашистнуудһаа бэшээрэ арестовалагдаа.

Ажал хэлгэхээр хүсөөр асаргадаһан 12 миллион харини хүдэлмэришэдэй орон дотороо байжа байһан дээрһээ гитлеровецүүд угсаа ехээр һанаагаа зон

боно. Немецкэ мэдээһэй ёһоо энэ хүдэлмэришэдэй 80 миллион орон дотор хуурмаг документиүүдтэйгээр хоргодон бһна. һандаргадаһан городуувархи дархи соогуур немец армияһаа бодхуултаһан 100 мянган хүн хоргодон байна. Этиг байдабарин талаар заахант һажэгтэй болоһон харини хүдэлмэришэн бүхэн сүүдгүйгөөр үхэгдэнэ.

Амаршалгын гитлеровскэ офицерүүд Германида арестовалагдаа гэжэ «Журнал де Женев» гэдэг швейцарска газет баталан хэлэнэ. Тэдэнэр гэгжлэгдэдэ түрмэдэ хаагдаа. Һүүн хоёр неделн соо гитлеровецүүд 30 мянган хүнүүдые арестовалаһан байна.

Номгон далай дээрэхи дайн

Союзнигуудай сэрэгүүд Гальмагер ба Палаугай аралнууд дээрэ бууба

ЛОНДОН, сентябрин 15. (ТАСС). Номгон далайн баруунурда хубидахи союзнигуудай забсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэдэмэл командованиян штабтай мэдээсэһэн хадаа союзнигуудай сэрэгүүд Шэнэ Гвиней аралһаа баруун-хойшоо 300 милин газарта байһан Гальмагерэй аралнууд дээрэ бууба. Союзнигуудай сэрэгүүд корабль дээрһээ буудалгануудар халхалаган Моротай гэдэг арал дээрэ (Гальмагерэй бүлэг аралнуудай эгээн хойто захын арал) хүүргэ шадарай бүхэжүүлгэ байгуулаһан байгаа. Японско сэрэгүүдэй хэһэн эсэргүүсэлтэ түргэнөөр нуга харагдаба. Союзнигуудай сэрэгүүдэй хүн харынгаа талаар гээлтэнь ехэ бэшэ. Союзнигуудай эвиаца ба флот ямаршые гээлтэдэ ороогүй.

ЛОНДОН, сентябрин 15. (ТАСС). США-гэй Номгон далай флотой командованиян штаб комиссоне соо ингэжэ гэдэгд хэнь хадаа хуурай газарай далайн хүсэнүүдэй удам частьнууд Палаугай аралнууд дээрэ хүүргэ шадарай бүхэжүүлгүүдые байгуулаа. Сэрэгүүд буулгаха ябадал авианосец дээрэ базатай самолёдуудай ба пинерал Хэлсей гэгшын командадэг 3-дахн американска флот корабльнуудай дэмжэлгээр хэдэһэн байгаа. Тус аралнууд дээрхи японуудай хамгаалгын тхээрэлгэнүүд дугын буудалга ба эршэмтэй бомбодолгодо ороһон байна. Американска сэрэгүүд японуудай үсэд шэнэ эсэргүүсэлтые нуга даражтэндэ бууха ябалалаа үргэлжлүүлээр.

Квебектэ Иден ерэбэ

ЛОНДОН, сентябрин 15. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Квебектэ английска гадаада хэрэгүүдэй министр Иден ерэбэ.

Хариусалгата редакторай өрлөгшө Д. ЛУБСАНОВ.

МҮНӨӨДЭР КИНОДО ПРОГРЕСС—«Немецкэ сэрэгүүдые Москвагаар конвоировалаа ЭРДЭМ—«Пэпо»